

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 608/2017-52

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. marca 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Marianny Mochnáčovej a zo sudcov Petra Brňáka a Milana Ľalíka prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. JUDr. Zoltánom Perhácsom, PhD., Tichá 45, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, Úradu hraničnej a cudzineckej polície, Národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii Banská Bystrica v konaní vedenom pod ČVS: UHCP-22/NJ-S-2014, postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej protizločineckej jednotky Banská Bystrica v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-123/NKA-PZ-ST-2015 a postupom Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. Kv 65/14/6600 a sp. zn. Kv 50/14/6600 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, Úradu hraničnej a cudzineckej polície, Národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: UHCP-22/NJ-S-2014, postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej protizločineckej jednotky Banská Bystrica v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-123/NKA-PZ-ST-2015 a postupom Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. Kv 65/14/6600 a sp. zn. Kv 50/14/6600 porušené boli.

2. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Krajská prokuratúra v Banskej Bystrici povinná vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 608/2017-9 z 5. decembra 2017 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, Úradu hraničnej a cudzineckej polície, Národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii Banská Bystrica (ďalej aj „ministerstvo vnútra a jeho zložky“) v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: UHCP-22/NJ-S-2014, postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej protizločineckej jednotky Banská Bystrica (ďalej aj „ministerstvo vnútra a jeho zložky“) v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-123/NKA-PZ-ST-2015, ako aj postupom Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. Kv 65/14/6600 a sp. zn. Kv 50/14/6600 (ďalej aj „napadnuté konania“).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že *«Sťažovateľ je v označenom trestnom konaní subjektom trestného konania...»*

Dňa 25. 04. 2014 vyšetrovateľ oddelenia operatívnej činnosti a vyšetrovania Stred národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru sťažovateľovi uznesením ČVS:UHCP-22/NJ-S-2014 vzniesol obvinenie za zločin prevádzacstvo podľa § 356 Tr. zák. spáchaný formou účasti (pomoci) podľa § 21 ods. 1 písm. d) Tr. zák. na tom skutkovom základe ako to je uvedené v citovanom uznesení...

Dĺžka celého prebiehajúceho trestného konania ako celku, ktoré sa aj v čase podania tejto sťažnosti nachádza iba v prípravnom konaní, tzv. policajnom vyšetrovaní, od momentu vznesenia obvinenia (25. 04. 2014), 3 roky a 5 mesiacov (celkovo 41 mesiacov do dátumu spracovania tejto sťažnosti) nie je ničím ospravedlniteľná. Už iba samotná skutočnosť, že len policajné vyšetrovanie, resp. predsúdne konanie trvá takmer 3,5 roka, bez ohľadu na akékoľvek dôvody, je dostačujúca na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Pokiaľ ide o predsúdne štádium trestného konania (pátranie, vyšetrovanie), Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu (ďalej len „ESLP“) pokladá trestné konanie za jeden celok. Navyše, judikatúra ústavného súdu vychádzajúca zo štrasburskej judikatúry vníma a posudzuje dĺžku trestného konania citlivejšie ako dĺžku civilného konania. Opierajúc sa o štrasburskú

judikatúru, sťažovateľ si dovoľuje výslovne požiadať ústavný súd, aby preskúmal celú dĺžku trestného konania, nie iba izolovane k jednotlivým orgánom prípravného konania...

Podľa § 209 ods. 2 Tr. por. vyšetrowanie obzvlášť závažných zločinov je potrebné skončiť do šiestich mesiacov od vznesenia obvinenia; v ostatných prípadoch do štyroch mesiacov. V danom prípade uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané dňa 25. 04. 2014 a obžaloba v čase písania tejto sťažnosti nebola podaná. Dĺžka samotného prípravného konania, tzv. policajného vyšetrowania, bola prekročená viac ako desaťnásobne, čo je zjavným porušením ustanovenia § 209 ods. 2 Tr. por. Inak povedané, vyšetrowanie v danej trestnej veci malo byť skončené do 25. 08. 2014.».

K primeranému finančnému zadosťučineniu sťažovateľ uvádza:

„V dôsledku extrémne neúnosného dlhotrvajúceho trestného (prípravného) konania došlo v prípade sťažovateľa k zhoršeniu rodinných pomerov, k strate známych a k odsúdeniu okolím, čo sťažovateľ mimoriadne ťažko znáša. Niet sporu o tom, že dlhotrvajúce trestné konanie má nepriaznivý dopad nielen na jeho spoločenské postavenie, ale aj na jeho osobné a rodinné vzťahy.

Priznania spravodlivého finančného zadosťučinenia sa sťažovateľ domáha z dôvodu emocionálnych útrap a morálneho utrpenia, ktoré vychádzajú z pocitov krivdy, bezmocnosti a jeho poníženia. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je v danom prípade dôvodné, pretože porušenie označených základných práv nemožno napraviť, či odstrániť ani prípadným právoplatným oslobodením spod obžaloby, ktorá však dosiaľ nebola ešte podaná.

Keďže porušenie sťažovateľových označených práv nemožno napraviť obnovením stavu pred ich porušením a prípadný výrok ústavného súdu deklarujúci toto porušenie by nebolo možné vzhľadom na okolnosti prípadu považovať za dostatočnú a účinnú nápravu, sťažovateľ žiada o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10 000 € (tak ako to je uvedené v petite), ktoré zohľadňuje predovšetkým okolnosti tohto prípadu, a to charakter posudzovaného konania, ako aj okolnosti s ním súvisiaceho trestného konania vedeného proti jeho osobe.

Počas policajného vyšetrowania sa musel sťažovateľ zúčastňovať na úkonoch prípravného konania tzv. policajného vyšetrowania. Účasť na výsluchoch počas policajného

vyšetrovania rovnako ako hrozba trestu odňatia slobody zanechali u sťažovateľa trvalé následky a spôsobili mu neopísateľné stresy a psychickú traumu, čo sa prejavilo aj na jeho zdraví. Neustále čelí nepríjemnostiam, každý sa na neho pozerá ako na zločinca z policajných radov a svojmu okoliu musí vysvetľovať, že trestne stíhaný je nezákonne. To, že sa žiadneho skutku nedopustil musí vysvetľovať nielen svojej rodine, ale aj blízkym priateľom, známym a podobne. Jeho nezákonné trestné stíhanie má negatívny vplyv aj na jeho osobný a profesionálny život a každodenne pociťuje jeho závažné následky. Vznesením obvinenia došlo k zníženiu jeho spoločenského postavenia vo vzťahu k profesii, dlhodobo mu neumožňuje venovať sa oblasti bezpečnosti, v ktorej je dlhoročne uznávaným odborníkom s medzinárodnými skúsenosťami, pretože sa pre túto oblasť vyžaduje bezúhonnosť a spoľahlivosť, čo sťažovateľ vedením trestného stíhania proti jeho osobe nespĺňa. Rovnako došlo k narušeniu rodinných vzťahov, čo viedlo k celkovému napätiu rodinných pomerov. Osobitne psychicky zle znášajú celú situáciu sťažovateľova partnerka, ktorá je policajtkou ako aj blízka rodina.“

3. Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že

„• Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v trestnom konaní ako celku vedenom Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, úrad hraničnej a cudzineckej polície, národná jednotka boja proti nelegálnej migrácii, oddelenie operatívnej činnosti a vyšetrovania Stred, 974 01 Banská Bystrica, sp. zn. ČVS: UHCP-22/NJ-S-2014; Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, národná kriminálna agentúra, národná protizločinecká jednotka, expozitúra Stred, Partizánska cesta 106, 974 86 Banská Bystrica, sp. zn. ČVS: PPZ-123/NKA-PZ-ST-2015 a Krajskou prokuratúrou Banská Bystrica, Partizánska cesta 1, 975 62 Banská Bystrica, sp. zn. Kv 65/14/6600, resp. sp. zn. Kv 50/14/6600 porušené boli.

• Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, úrad hraničnej a cudzineckej polície, národná jednotka boja proti nelegálnej migrácii, oddelenie operatívnej činnosti a vyšetrovania Stred, 974 01 Banská Bystrica, Ministerstvu vnútra

Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, národná kriminálna agentúra, národná protizločinecká jednotka, expozitúra Stred, Partizánska cesta 106, 974 86 Banská Bystrica a Krajskej prokuratúre Banská Bystrica, Partizánska cesta 1, 97562 Banská Bystrica prikazuje, aby v trestnej veci sťažovateľa v súčasnosti vedenej pod sp. zn. ČVS: PPZ-123/NKA-PZ-ST-2015; Kv 65/14/6600, resp. Kv 50/14/6600 konať bez zbytočných prietáhov.

• Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 10 000 € (slovom desaťtisíc eur), ktoré sú povinné Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, úrad hraničnej a cudzineckej polície, národná jednotka boja proti nelegálnej migrácii, oddelenie operatívnej činnosti a vyšetrovania Stred, 974 01 Banská Bystrica a Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, národná kriminálna agentúra, národná protizločinecká jednotka, expozitúra Stred, Partizánska cesta 106, 974 86 Banská Bystrica v sume 8 000 € (slovom osemtisíc eur) a Krajská prokuratúra Banská Bystrica v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur) povinní vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

• Sťažovateľovi priznáva trovy právneho zastúpenia, ktoré sú Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, úrad hraničnej a cudzineckej polície, národná jednotka boja proti nelegálnej migrácii, oddelenie operatívnej činnosti a vyšetrovania Stred, 974 01 Banská Bystrica, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, národná kriminálna agentúra, národná protizločinecká jednotka, expozitúra Stred. Partizánska cesta 106, 974 86 Banská Bystrica a Krajská prokuratúra Banská Bystrica povinní vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu Mgr. JUDr. Zoltána Perhácsa, PhD., Tichá 45, 811 02 Bratislava, zriadený vo [REDAKOVANÉ], číslo účtu: [REDAKOVANÉ], do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

4. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 608/2016-9 z 5. decembra 2017 prijal sťažnosť na ďalšie konanie.

5. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Národná jednotka boja proti nelegálnej migrácii,

oddelenie operatívnej činnosti a vyšetrovania Stred reagovalo na výzvu ústavného súdu podaním sp. zn. PPZ-HCP-BPNM3-2018/01453-001 z 24. januára 2018 doručeným ústavnému súdu 30. januára 2018, v ktorom okrem chronológie vykonaných procesných úkonov uviedlo:

„V predmetnej trestnej veci od začiatku konal vyšetrovateľ [REDAKOVANÉ], ktorý bol personálnym rozkazom č. 294 zo dňa 28. 11. 2014 preložený na funkciu vyšetrovateľ špecialista národnej protizločineckej jednotky expozitúra Stred národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru s účinnosťou odo dňa 01. 12. 2014.

Dňa 05. 02. 2015 bolo vyšetrovateľovi doručený Príkaz ministra vnútra pod ČVS: ÚHCP-8/NJ-S-2014 zo dňa 05. 02. 2015, ktorým rozhodol, že vec neodníma vyšetrovateľovi národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii ÚHCP P PZ.

Prokurátor opatrením podľa § 230 ods. 2 písm. j/ Tr. poriadku vydaným pod č. Kv 50/14/6600-58 zo dňa 9. 2. 2015 trestnú vec obvinených [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] pre zločin prevádzachstvo podľa § 356 Tr. zákona a iné odňal vyšetrovateľovi národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii ÚHCP P PZ a prikázal na konanie Prezídiu Policajného zboru národnej kriminálnej agentúre expozitúre národnej protizločineckej jednotke Stred Banská Bystrica z dôvodov uvedených v označenom opatrení. Vyšetrovanie bolo ďalej vedené na tomto útvare pod ČVS: PPZ-123/NKA-PZ-ST-2015.“

6. Na základe výzvy ústavného súdu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, Národná kriminálna agentúra, Národná protizločinecká jednotka, expozitúra Stred zaslalo svoje stanovisko č. PPZ-NKA-PZJ3-52-003/2018-PZ z 29. januára 2018 doručené ústavnému súdu 5. februára 2018, v ktorom okrem iného uviedlo:

«... Prokurátor opatrením podľa § 230 ods. 2 písm. j) Trestného poriadku vydaným pod č. Kv 50/14/6600-58 zo dňa 09. 02. 2015 trestnú vec obvinených [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] pre zločin prevádzachstvo podľa § 356 Tr. zákona a iné odňal vyšetrovateľovi národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii ÚHCP P PZ a prikázal na konanie expozitúre Stred Banská Bystrica národnej protizločineckej jednotky národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru

z dôvodov uvedených v označenom opatrení. Vyšetrovanie bolo ďalej vedené na tomto útvare pod ČVS: PPZ-123/NKA-PZ-ST-2015.

Dňa 09. 02. 2015 vyšetrovateľ expozitúry Stred Banská Bystrica národnej protizločineckej jednotky národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru (ďalej len „vyšetrovateľ“) na základe označeného opatrenia prokurátora prevzal od národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii ÚHCP P PZ na ďalšie konanie...

Vyšetrovanie uvedenej trestnej veci obvineného [REDAKOVANÉ] nebolo možné skončiť v lehote predpokladanej v ustanovení § 209 ods. 2 Trestného poriadku, najmä pre jej právnu a skutkovú obtiažnosť. Ako je zrejmé z rozsiahlej skutkovej vety uznesenia o vznesení obvinenia ČVS: PPZ-123/NKA-PZ-ST-2015 zo dňa 25. 04. 2014 (príloha č. 1), predmetom vyšetrovania bola trestná činnosť náročná na dokazovanie v dôsledku jej komplikovanej štruktúry spočívajúcej na základoch dlhodobo sofistikovane páchanej (od novembra roku 2008 do 31. 1. 2012), úspešne utajovanej a dobre organizovanej ekonomickej trestnej činnosti veľkého počtu páchatel'ov (celkovo sa na jej páchaní podieľalo a bolo z nej postupne obvinených až 14 osôb) s prítomnosťou významného cudzieho cezhraničného prvku, ktorá je zdokumentovaná vo vyšetrovacom spise pod ČVS: PPZ-123/NKA-PZ-ST-2015 v rozsahu 4378 listov s prílohou pôvodného vyšetrovacieho spisu vedeného na národnej jednotke boja proti nelegálnej migrácii ÚHCP P PZ pod ČVS: UHCP-78/NJ-S-2012 v rozsahu 7655 listov. Objasňovanie tejto trestnej činnosti bolo spojené aj s potrebou náležitého poznania a naštudovania príslušných právnych predpisov z oblasti finančného, obchodného, správneho práva a osobitne cudzineckého práva. Ťažisko dokazovania vo vyšetrovaní spočívalo v rozsiahlych výsluchoch vyše tridsiatich svedkov, ktorých výsledkom sú jednotlivé zápisnice o týchto úkonoch v rozsahu aj niekoľko desiatok strán. Samotnému výkonu každého výsluchu teda nutne predchádzala náročná a zdĺhavá príprava spočívajúca v zostavovaní a formulovaní množstva otázok k obsahovému zameraniu výsluchu, toho ktorého svedka, na podklade priebežne analyzovaného rozsiahleho dôkazového materiálu. Ako z vyšetrovacieho spisu vyplýva, mimo vyššie uvedený chronologický výpočet vykonaných vyšetrovacích úkonov a inej procesnej činnosti, vyšetrovateľ v období po predložení znaleckých posudkov č. 43/2014 a 48/2014 a výsluchu znalca [REDAKOVANÉ] v odbore Elektrotechnika (dňa 07. 08. 2015), priebežne analyzoval prílohy znaleckých posudkov s kompletným

obsahom zaistených mobilných telefónov, výpočtovej techniky, USB kľúčov a iných úložísk dát, pričom musel fyzicky preskúmať dáta dohromady v objeme 887 GB vo forme obrazových súborov, textových a iných súborov a identifikovať medzi nimi tie dáta, ktoré sú nositeľmi skutočností dôležitých pre trestné konanie. Osobitnú pozornosť musel vyšetrovateľ venovať obsahu zaznamenatej textovej komunikácie (obsah prijatých a odoslaných správ) uskutočnenej prostredníctvom komunikačných programov „WhatsApp“ „Viber“, „Skype“ inštalovaných v koncových zariadeniach (mobilných telefónoch) obvineného a ďalšej z trestnej činnosti podozrivej osoby. V tejto súvislosti vyšetrovateľ vyhodnotil a písomne spracoval anotáciu obsahu spolu 1938 textových správ súvisiacich s trestnou činnosťou obvineného. Skutočnosti v nich zachytené potom hodnotil nielen v kontexte vykonaných výsluchov svedkov, znalcov, množstve listinných dôkazov, ale najmä v desiatkach administratívnych spisov cudzincov s povoleným pobytom na území Slovenskej republiky, ktoré vyšetrovateľ postupne vyžiadaval zo štyroch oddelení cudzineckej polície PZ. Preskúmal pritom obsah tisíce listov týchto spisov, v ktorých vyhľadal relevantné informácie a spracoval ich do ucelenej analytickej formy. Výsledkom tejto zdĺhavej analytickej činnosti vyšetrovateľa sú dva samostatné zväzky č. 8 a zväzok č. 9 vyšetrovacieho spisu spolu v rozsahu listov 531 listov, ktoré predstavujú dôležitý dôkazný materiál a súčasne tvorili podklad pre identifikáciu a výsluchy ďalších svedkov a rozsiahle záverečné výsluchy obvineného. Vyšetrovateľ musel tiež fyzicky preskúmať každú jednu listinu zaistenej účtovnej a obchodnej evidencie spoločnosti [REDACTED], s.r.o. v rozsahu 2166 listov a vyhotoviť do spisu kópie tých, ktoré obsahujú skutočnosti podstatné pre trestné konanie.

Napokon treba tiež uviesť, že sám obvinený prispel k predlžovaniu času vyšetrovania tým, že narúšal plynulosť vyšetrovania obštrukčným spôsobom vedenia obhajoby spočívajúcom v sústavnom podávaní nedôvodných šikanózných sťažností na postup vyšetrovateľa, zneužívajúc k tomu najmä vyšetrovateľom povolenú účasť na výsluchoch svedkov v zmysle § 218 ods. 1 Trestného poriadku. Obvinený v priebehu výsluchov vyvolával konfliktné situácie s vyšetrovateľom alebo aj svedkami a vo vyhrotených momentoch hľadal zámienky pre vznesenie námietky alebo sťažnosti na postup vyšetrovateľa alebo iný procesný návrh, čo je zrejmé z obsahu mnohých zápisníc o týchto procesných úkonoch. Vyšetrovateľ bol takýmto konaním obvineného obmedzovaný v ďalšej

štandardnej procesnej činnosti, pretože ku každej námietke, sťažnosti alebo mnohokrát nezmyselnému návrhu musel spracovať odpoveď, alebo stanovisko, ktoré spolu s vyšetrovacím spisom predkladal dozorujúcemu prokurátorovi na preskúmanie a rozhodnutie. Ten v činnosti a postupe vyšetrovateľa pochybenie nezistil.»

7. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) na výzvu ústavného súdu reagovala podaním č. k. 2 GÚp 1/18/1000-3 z 31. januára 2018 doručeným ústavnému súdu 9. februára 2018, v ktorej okrem iného uviedla:

„3.1. Zložitosť veci

Vo vzťahu k vyhodnocovaniu zložitosti veci sa generálna prokuratúra podrobne zaoberala nielen skutkovými okolnosťami trestného stíhania sťažovateľa, ale osobitne vyhodnocovala i dotknuté práva sťažovateľa. Generálna prokuratúra vedomá si toho, že podľa Európskeho súdu pre ľudské práva zložitosť prípadu sa môže najmä týkať zdravotného stavu sťažovateľa, veľkého množstva dôkazov, zložitých právnych otázok, potreby vypočutia veľkého počtu svedkov alebo veľkého počtu dotknutých osôb, považuje za potrebné zdôrazniť nasledujúce aspekty trestnej veci:

a) počet obvinených a právna kvalifikácia skutku

Celkovo vo všetkých trestných konaniach, ktoré sa ohľadne predmetného skutku viedli, bolo postupne obvinených celkom štrnásť osôb s rôznou vzájomnou previazanosťou, pretože trestnú činnosť páchali v rôznych kombináciách. Nemožno opomenúť, že objasňovanie ovplyvňoval fakt, že prevaha obvinených bola inej štátnej príslušnosti s bydliskom mimo Európskej únie. Aj z týchto dôvodov boli niektorí z nich vzatí do väzby. Počet obvinených a ich rozdielny podiel na účasti na skutku sa prejavil i pri ustaľovaní jeho právnej kvalifikácie. U sťažovateľa bolo jeho protiprávne konanie vyhodnotené ako zločin prevádzacstva podľa § 356 Trestného zákona, na rozdiel od iných páchatel'ov, ktorí sa ho dopustili aj v súbehu so zločinom skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 1 písm. c), ods. 3 písm. b), c) Trestného zákona spáchaným závažnejším spôsobom konania s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona (organizovanou skupinou) a z osobitného motívu s poukazom na § 140 písm. c) Trestného zákona (v úmysle uľahčiť a zakryť iný trestný čin).

b) čas a spôsob spáchania skutku

Objasňovanie trestnej činnosti bolo primárne determinované dĺžkou páchanej trestnej činnosti. Páchatelia sa jej mali dopúšťať takmer šesť rokov, t. j. od presne nezistenej doby roku 2006 do decembra roku 2012, z toho sťažovateľ od novembra roku 2008 do decembra roku 2012. Bez ohľadu na personálny status sťažovateľa orgány činné v trestnom konaní boli povinné objasniť skutkový stav veci v rozsahu nevyhnutnom pre svoje zákonné rozhodnutie. V tomto kontexte museli objasniť okolnosti týkajúce sa organizovanej skupiny či rôznych spôsobov zakrývania trestnej činnosti prostredníctvom iných osôb alebo spoločností spojené s objasňovaním finančných tokov vo fiktívne založených spoločnostiach, a to aj samotným sťažovateľom. K samotnej osobe sťažovateľa je potrebné zvýrazniť závažnú skutočnosť, ktorou je profesijné postavenie sťažovateľa, ktorý disponoval odbornými vedomosťami aj praktickými skúsenosťami v oblasti cudzineckého práva.

c) rozsah dokazovania

Skutková náročnosť sa odvíjala od vyššie uvedených kritérií, t. j. dĺžky času páchania trestnej činnosti, spôsobu páchania trestnej činnosti, inej štátnej príslušnosti svedkov. Neopomenuteľným faktom v predmetnej veci bola potreba zabezpečiť množstvo listinných materiálov jednak z úradu cudzineckej polície ku všetkým cudzincom, ktorých sa skutok týkal, ako aj účtovníctva všetkých dotknutých podnikateľských subjektov. Zadovážené účtovníctvo bolo potrebné posúdiť znalcami z odboru ekonomiky a účtovníctva. Množstvo materiálov zabezpečených v elektronickej podobe muselo byť zhmotnené do listinnej podoby znalcom z odboru elektrotechniky.

Okrem uvedeného boli ako svedkovia vypočúvaní jednak príslušníci Policajného zboru, čomu muselo predchádzať zbavenie ich mlčanlivosti príslušnými orgánmi, a tiež cudzí štátni príslušníci nezdržiavajúci sa na území Slovenskej republiky (napríklad výsluchy svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] dňa 8. januára 2016 vykonané na Ukrajine), ktorých výpovede bolo potrebné následne prekladať.

d) riešenie právnych otázok

V rámci riešenia právnych otázok bolo nutné preukázať charakter nelegálneho zamestnávania občanov tretích krajín v Slovenskej republike so zreteľom na to, že na území

Slovenskej republiky sa môžu zdržiavať a zamestnávať osoby iba v súlade so zákonom a medzinárodnými dohovormi.

Celý vyšetrovací spis tvorí celkom 46 zväzkov a má viac ako 12 500 listov.

3.2 Správanie sťažovateľa

Vzhľadom ku skutočnosti, že správanie sťažovateľa je objektívnou črtou konania, nad ktorou štát nemá kontrolu, generálna prokuratúra rešpektuje, že sťažovateľa nemožno viniť za vykonávanie svojich práv, resp. za využívanie všetkých opravných prostriedkov, ktoré má k dispozícii. Aj napriek tomu, že sťažovateľ nie je povinný aktívne spolupracovať na zrýchlení konania proti nemu (Eckle proti Nemecku), generálna prokuratúra v jeho neprospech pričíta iba tú skutočnosť, že súc si vedomý svojho postavenia policajta, musel predpokladať, že využitie svojich práv je spojené so značnou časovou náročnosťou. ...

3.3. Postup prokuratúry

O význame objasňovania trestnej činnosti týkajúceho sa dlhodobého nelegálneho zamestnávania cudzincov na území Slovenskej republiky svedčia nasledujúce postupy orgánov prokuratúry.

Generálna prokuratúra svojím opatrením sp. zn. XI V/l GPt 46/2011 zo dňa 4. januára 2012 rozhodla o určení vecnej príslušnosti Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici. V intenciách tohto rozhodnutia bola následne nariadená správová povinnosť podávania správ o priebehu prípravného konania v dvojmesačných intervaloch. Vzhľadom na plynulé a vysoko profesionálne vykonávanie prokurátorského dozoru, ktorého výsledkom bolo ukončené prípravné konanie všetkých obvinených, generálna prokuratúra opatrením sp. zn. IV/1 GPt 273/14/1000-4 zo dňa 16. apríla 2014 znovu poverila konať vo veci sťažovateľa krajského prokurátora v Banskej Bystrici.

Celý výkon prokurátorského dozoru bol vykonávaný štandardným spôsobom a odrážal zložitosť veci a správanie sťažovateľa.

V zhode so sťažovateľom možno uvažovať o dôvodnosti jeho námietok voči dĺžke konania o jeho návrhu na odňatie a prikázanie veci a dĺžke vybavenia veci po ukončení vyšetrovania vyšetrovateľom.

a) Konanie o návrhu sťažovateľa na odňatie a prikázanie veci

Z hľadiska skúmania podielu orgánov prokuratúry na rozhodovaní o návrhu sťažovateľa generálna prokuratúra poukazuje na platné znenie Trestného poriadku.

Prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonnosti v prípravnom konaní, ktoré realizuje policajt (§ 10 ods. 8 Trestného poriadku). To znamená, že prokurátor môže prijať opatrenie na nápravu iba voči policajtovi, nie voči ministrovi, ktorý nie je orgánom činným v trestnom konaní.

Dozorujúci prokurátor tak nemal voči ministrovi žiadny prostriedok, ktorým by urýchlil jeho konania. Vzhľadom na platnú právnu úpravu dozorovému prokurátorovi neostávalo nič iné, iba požiadať vyšetrovateľa o urýchlenie konania.

Rešpektujúc dobu, v ktorej minister rozhodol o podaní sťažovateľa, prokurátor ani vyšetrovateľ nemohli v konaní pokračovať. Nie je možné preto tak dĺžku nekonania pričítať v neprospech či už prokurátora alebo vyšetrovateľa. I napriek tomu za povšimnutie stojí, že i v tejto dobe boli realizované nariadené znalecké dokazovania.

b) Konanie na prokuratúre po predložení spisu s návrhom na podanie obžaloby

Po ukončení vyšetrovania predložil vyšetrovateľ dozorujúcemu prokurátorovi vyšetrovací spis s konečným návrhom dňa 7. apríla 2017.

Na rozdiel od tvrdení sťažovateľa nebol dozorujúci prokurátor v nasledujúcom období nečinný.

Naopak, listom zo dňa 12. apríla 2017 vyzval sťažovateľa na konanie o dohode o vine a treste tak, ako mu to umožňuje platná právna úprava.

Sťažovateľ svoj nesúhlas s konaním o dohode o vine a treste vyjadril listom doručeným dozorujúcemu prokurátorovi dňa 2. mája 2017.

Spracovanie obžaloby, ku ktorému dozorujúci prokurátor bezprostredne potom pristúpil, bolo nevyhnutne spojené s náležitým preštudovaním vyšetrovacieho spisu a vyhodnotením vykonaných dôkazov. Keďže sťažovateľ okrem iného pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu pre absenciu dátumu vydania spochybňoval zákonnosť rozhodnutia ministra vnútra Slovenskej republiky o neodňatí veci vyšetrovateľovi, dozorujúci prokurátor požiadal listom zo dňa 9. júna 2017 ministra vnútra Slovenskej republiky o doplnenie údajov a opakovane listom zo dňa 2. augusta 2017.

Predmetná procesná vada by totiž mohla spochybniť v konaní pred súdom legálnosť dôkazov obstaraných vyšetrovateľom (príkaz ministra vnútra Slovenskej republiky je prílohou č. 4 tohto vyjadrenia). Práve z tohto dôvodu dozorujúci prokurátor

pri zvažovaní zásahu do práv sťažovateľa uprednostnil právo na obhajobu sťažovateľa pred právom na konanie bez zbytočných prieťahov.

Ihneď po odstránení uvedenej procesnej vady (list generálnej riaditeľky Kancelárie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky doručený dozorujúcemu prokurátorovi dňa 23. októbra 2017) bola dňa 25. októbra 2017 zaslaná príslušnému súdu 31 stranová obžaloba na sťažovateľa...

V posudzovanej veci generálna prokuratúra je presvedčená, že postup orgánov činných v trestnom konaní sa nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a aj konanie ako celok pred orgánmi činnými v trestnom konaní považuje za zodpovedajúci dobe trvania času, v ktorom je možné uzavretie spravidla očakávať (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Libanský proti Českej republike či vo veci Králiček proti Českej republike).

Je síce pravdou, že vo všeobecnosti možno považovať dobu trestného stíhania sťažovateľa v štádiu prípravného konania presahujúcu tri roky (odo dňa 25. apríla 2014, kedy mu bolo vznesené obvinenie do spracovania obžaloby dňa 24. októbra 2017) za neprimeranú, avšak ako každú trestnú vec, aj túto, je potrebné posudzovať in concreto.

S poukazom na okolnosti predchádzajúce vzneseniu obvinenia sťažovateľovi, ako aj priebeh jeho samotného trestného stíhania, generálna prokuratúra konštatuje, že vo veci sťažovateľa bolo vykonané množstvo procesných úkonov (vyšetrovací spis tvorí 46 zväzkov s viac ako 12 500 listami) s cieľom dosiahnuť taký stav objasnenia prípadu, aby bolo proti obvinenému možné podať obžalobu alebo, naopak, rozhodnúť o zastavení trestného stíhania.

Dĺžka prípravného konania bola daná okolnosťami objektívnej povahy. Orgány činné v trestnom konaní totiž nedisponovali žiadnymi efektívnymi donucovacími prostriedkami, ktorými by mohli ovplyvniť vybavovanie návrhu sťažovateľa o odňatie a prikázanie veci, o ktorom prislúchalo konať ministrovi vnútra Slovenskej republiky, t. j. orgánu mimo ich pôsobnosti.

Na druhej strane, hoci si orgány činné v trestnom konaní uvedomovali, že trestné stíhanie je zásahom do života sťažovateľa, boli povinné rešpektovať jeho právo na obhajobu. Okrem toho, že všetky jeho žiadosti a podania boli v priebehu prípravného konania vybavované bez zbytočného odkladu a v súlade s ustanoveniami Trestného

poriadku, dozorujúci prokurátor musel venovať náležitú pozornosť aj jeho námietke, ktorou spochybnil zákonnosť realizácie vyšetrovacích úkonov pre absenciu dátumu na rozhodnutí ministra vnútra Slovenskej republiky o neodňatí veci. Práve táto skutočnosť spoločne s iniciatívou dozorujúceho prokurátora vyvolať konanie o dohode o vine a treste a v nemalej miere aj rozsiahlosť vyšetrovacieho spisu viedli k podaniu obžaloby až po šiestich mesiacoch od predloženia vyšetrovacieho spisu dozorujúcemu prokurátorovi.

V tejto súvislosti možno dodať, že po skončení vyšetrovania sa vec nachádzala odo dňa 7. apríla 2017 už v konaní pred prokurátorom, čoho si bol sťažovateľ riadne vedomý, a teda v čase podania ústavnej sťažnosti (dňa 26. septembra 2017) vyšetrovateľ reálne nemohol akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť priebeh trestného konania, a teda porušovať sťažovateľom označené práva. V kontexte uvedeného sa javí, že sťažovateľ ústavnú sťažnosť smerujúcu voči jednotlivým súčasťam Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky podal oneskorene (primerane rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 578/2017).

V súhrne teda nie je pravdou, že by orgány činné v trestnom konaní svojou bezdôvodnou nečinnosťou predlžovali sťažovateľovo obmedzenie života v súvislosti s jeho trestným stíhaním. V tomto kontexte možno poukázať, že orgány činné v trestnom konaní efektívne ukončili trestné stíhanie vedené voči trinástim obvineným, prevažne cudzích štátnych príslušníkov. Zásah orgánov činných v trestnom konaní do súkromia sťažovateľa bol tak determinovaný nielen zložitou predmetu konania, ale najmä okolnosťami spojenými s vybavovaním jeho návrhov či námietok.

S poukazom na konkrétne okolnosti v trestnej veci sťažovateľa, dôkaznú náročnosť, ako i správanie sťažovateľa, napriek viac ako trojročnej dĺžke prípravného konania, navrhujem vysloviť, že v konaní nebolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“

8. Ústavný súd upustil so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

9. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v prípravnom trestnom konaní ako celku postupom ministerstva vnútra a jeho zložiek v konaní vedenom pod ČVS: UHCP 22/NJ-S-2014, neskôr vedenom pod ČVS: PPZ-123/NKA-PZ-ST-2015 a postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. Kv 65/14/6600 a sp. zn. Kv 50/14/6600.

11. Ústavný súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach vyjadril, že medzi základné princípy právneho štátu patrí okrem iného aj právo na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov, resp. právo na vybavenie veci v primeranej lehote, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou základného práva na spravodlivý proces garantovaného v čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 688/2014, I. ÚS 49/2015). Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

12. Prieťahy v konaní či nečinnosť orgánu verejnej moci sú ústavným súdom hodnotené ako iný zásah orgánu verejnej moci, ktorý môže byť jednorazový či viacrázový, protiprávny a zároveň aj protiústavný útok týchto orgánov proti základným ústavou zaručeným právam (slobodám), ktorý v čase rozhodovania ústavného súdu predstavuje

trvalé ohrozenie právne existujúceho stavu, pričom taký útok sám osebe nie je výrazom (výsledkom) riadnej rozhodovacej právomoci týchto orgánov. Z tej fakticity musí preto následne vyplynúť, že dôsledkom takého zásahu orgánu verejnej moci nemožno čeliť inak ako ústavnou sťažnosťou a na ňu nadväzujúcim nálezom ústavného súdu.

13. Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na konanie bez zbytočných prietáhov zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa v prípade konania pred orgánmi činnými v trestnom konaní chráni po začatí trestného stíhania, keď sa občan stáva účastníkom tohto konania buď ako obvinený, alebo ako poškodený (II. ÚS 41/98, II. ÚS 20/02). Účel základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorým je predovšetkým odstránenie stavu právnej neistoty obvineného, sa aj v prípravnom konaní sleduje konaním a rozhodovaním príslušných orgánov v primeranej lehote (III. ÚS 99/02, II. ÚS 20/02, II. ÚS 215/2015). Právna neistota sa týka toho, či orgán činný v prípravnom konaní (spravidla vyšetrovateľ) navrhne podanie obžaloby alebo navrhne v závislosti od výsledkov dokazovania v prípravnom konaní iný spôsob konečného rozhodnutia, napríklad zastavenie trestného stíhania (I. ÚS 316/2014).

14. Sťažnosť sťažovateľa na postup ministerstva vnútra a jeho vyšetrojúcich zložiek, ako aj na postup krajskej prokuratúry bola ústavnému súdu doručená 28. septembra 2017, teda skôr, ako malo byť ukončené prípravné trestné konanie (z obsahu vyjadrenia generálnej prokuratúry vyplýva, že obžaloba na sťažovateľa mala byť podaná príslušnému súdu 25. októbra 2017, pozn.). Predmetná vec sa v čase podania sťažnosti nachádzala pred orgánmi prípravného trestného konania, ktoré mohli ovplyvniť jej priebeh (II. ÚS 215/2015). Teda mohli vykonať všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľa. Z uvedeného dôvodu bolo treba vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha týchto orgánov verejnej moci pri odstraňovaní právnej neistoty ešte trvala a neskončila. Námietku o oneskorenom podaní sťažnosti podľa čl. 127 ústavy preto ústavný súd nevyhodnotil ako opodstatnenú.

15. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (tiež, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu (napr. II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, I. ÚS 55/97, I. ÚS 57/97, I. ÚS 10/98, I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, I. ÚS 89/02, I. ÚS 47/03, IV. ÚS 59/03, IV. ÚS 205/03). Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy v relevantnej časti ustanovuje imperatív, ktorý vyjadruje predovšetkým záujem o to, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predlžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejaviť ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (PL. ÚS 25/01).

16. K otázke posudzovania dĺžky konania a jej primeranosti (resp. neprimeranosti) sa tak opakovane pripomína, že túto nemožno vyjadriť numericky, lebo je podmienená objektívne charakterom prejednávanej veci a musí byť skúmaná s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu, zložitosť veci, požiadavky na vykonávanie dokazovania v priebehu konania, ako i správanie jeho subjektov a samotného konajúceho orgánu.

17. Aj podľa judikatúry ESLP má obvinený právo na to, aby o jeho trestnom obvinení bolo rozhodnuté v primeranej lehote. Toto právo je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Podmieňuje priamo spravodlivý charakter konania tým, že zabraňuje strate dôkazov alebo oslabeniu ich dôkaznej hodnoty. Bráni tiež tomu, aby obvinený bol príliš dlho vystavený zásahom do svojich práv a slobôd a neistote o svojom osude (rozsudok ESLP vo veci Wemhoff v. Nemecko z 27. 6. 1968). Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že v prípravnom trestnom konaní patria rozhodovacie právomoci orgánom činným v trestnom konaní, teda vyšetrovateľovi, ktorý je zo zákona riadený a kontrolovaný dozorujúcim prokurátorom príslušnej prokuratúry.

18. Pri posudzovaní otázky, či v konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci. Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

19. Pokiaľ ide o prvé kritérium, ktoré ústavný súd zohľadňuje pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd konštatuje, že trestné konanie [vedené pre zločin prevádzachtva podľa § 356 Trestného zákona spáchaný formou účasti (pomoci) podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona] predstavuje z právneho hľadiska trestnú vec tvoriacu štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdov, preto ju nemožno považovať za právne zložitú, i keď určitá miera jej skutkovej (procesnej) zložitosti mohla vyplývať zo súvisiacich okolností prípadu, kedy sa trestné konanie viedlo postupne až voči štrnástim osobám, prevažne s bydliskom mimo Európskej únie, prípadne rozsahu dokazovania zabezpečením viacerých listinných dôkazov, výsluchov svedkov inej ako slovenskej štátnej príslušnosti v cudzine (na Ukrajine) a objemom spisového materiálu (viac ako 12 500 listov). Uvedené okolnosti vzhľadom na priebeh konania a dosiaľ dosiahnuté výsledky však nemôžu ospravedlniť doterajšiu dĺžku trvania trestného konania. Ústavný súd tu predovšetkým konštatuje, že z hľadiska hodnotenia povahy veci sa oprel o všeobecnú zásadu uznávanú aj v judikatúre ESLP, podľa ktorej sa primeraná lehota na konanie v trestných veciach v dôsledku mimoriadne citel'ného zásahu do sféry osobných práv a slobôd, ktorý je s priebehom trestného procesu spojený, musí posudzovať prísnejšie (II. ÚS 32/03).

20. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa, ústavný súd nezistil, že by sťažovateľ svojím správaním prispel k (doterajšej) neprimeranej dĺžke napadnutého konania. V tejto súvislosti sťažovateľovi nemožno pričítať, či a prípadne aké procesné prostriedky na ochranu svojich

práv uplatňoval (I. ÚS 31/01). Z povahy trestného konania ovládaného tiež zásadou prezumpcie neviny nemožno predpokladať, že sťažovateľ bude spolupracovať s orgánmi činnými v trestnom konaní (Eckle proti Nemecku, sťažnosť č. 8130/78, bod 82). Uplatnenie práv obhajoby nemožno kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prietahy. V prípade abuzívneho spôsobu uplatňovania práv možno následky zohľadniť pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia, pokiaľ je dĺžka konania neprimeraná (porovnaj Kmec, J., Kosař, D. Kratochvíl, J. Bobek. M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1 vydání. Praha : C.H. Beck, 2012, 707 a 708 s.).

21. Napokon ústavný súd posudzoval aj postup ministerstva vnútra a jeho zložiek i postup krajskej prokuratúry v doterajšom priebehu konania. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08). Vzhľadom na doterajšiu dĺžku trestného stíhania sťažovateľa v prípravnom trestnom konaní ústavný súd nepovažoval za potrebné podrobne skúmať postup orgánov činných v trestnom konaní (polície a prokuratúry), pretože aj skutkovo či právne náročnejšia trestná vec má byť po takej dlhej dobe (tri roky a šesť mesiacov) v prípravnom trestnom konaní ukončená, ináč dochádza k porušovaniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (IV. ÚS 127/08, IV. ÚS 155/09, IV. ÚS 82/2010, II. ÚS 784/2016). Trestné konanie sťažovateľa má ďalej pokračovať pred súdom.

22. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že neprimeranou dĺžkou konania v trestnom konaní ako celku vedenom ministerstvom vnútra a jeho zložkami pod ČVS: UHCP-22/NJ-S-2014 a pod ČVS: PPZ-123/NKA-PZ-ST-2015 a krajskou prokuratúrou pod sp. zn. Kv 65/14/6600, sp. zn. Kv 50/14/6600 bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

23. Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal.

24. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

25. Namietané konanie sa týkalo orgánov činných v prípravnom trestnom konaní, trestná vec sťažovateľa sa v súčasnosti má nachádzať pred súdom, preto už pominul účel ústavným súdom uloženého príkazu podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde, aby orgány činné v prípravnom trestnom konaní ďalej konali bez zbytočných prieťahov.

26. Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol o tom, že bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zaoberal sa aj jeho žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

27. Sťažovateľ žiadal, aby mu bolo priznané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 €, ktoré odôvodnil dlhotrvajúcim stavom právnej neistoty i emocionálnych útrap s dopadom na jeho rodinný a verejný život. Pri určení sumy primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal ústavný súd zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so

zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Zohľadňujúc doterajšiu dĺžku namietaného konania, mieru zložitosti veci, ako aj správanie sťažovateľa ako účastníka konania a ďalšie okolnosti predmetného konania ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia v sume 1 000 € sťažovateľovi primerané konkrétnym okolnostiam prípadu; vo zvyšnej časti finančného zadosťučinenia sťažnosti nevyhovel. Povinnosť uhradiť finančné zadosťučinenie vo výške 1 000 € ústavný súd uložil Krajskej prokuratúre v Banskej Bystrici ako orgánu vykonávajúceho dozor nad dodržaním zákonnosti v celom prípravnom trestnom konaní, ktorý má okrem povinnosti stíhať trestnú činnosť a zamedzovať jej, tiež povinnosť chrániť základné práva jednotlivca, teda aj práva garantované čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

28. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi, aby úplne alebo sčasti uhradil druhému účastníkovi jeho trovy konania. Rozhodovanie o takomto návrhu predpokladá jeho riadne uplatnenie, čo znamená, že sťažovateľ je povinný v sťažnostnom návrhu (petite) uviesť najmä celkovú výšku uplatnených trov, v dôvodoch špecifikovať to, z čoho tieto trovy pozostávajú, ale i to, aký bol spôsob a právny rámec ich výpočtu. Sťažovateľ v tomto ohľade trov konania pred ústavným súdom neuplatnil, ústavný súd sťažnosti v tejto časti nevyhovel.

29. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. marca 2018